

TUUKKA KOSKI

Hanna Pylväisen seuraavassa kirjassa seikkailee samaaneja. Hänet kuvattiin kotimaaisissaan New Yorkin Brooklynissa.

Ja hän teki syntiä vieraalla maalla

Suomalaistaustainen Hanna Pylväinen varttui Yhdysvalloissa vanhoillestadiolaisena. Hän kirjoitti kokemuksistaan kirjan, josta pohjoisamerikkalaiset ovat nyt innostuneet.

”MITÄ KUULUU?” kysyy kirjailija Hanna Pylväinen puhelimesta Brooklynista selvällä suomella. Ääntämys on virheetöntä, valitettavasti vain sanavaraston rajat tulevat nopeasti vastaan. Vaihtaessaan Englantiin hän ei kuulosta enää yhtään suomalaiselta. Puhetta alkaa pulputa.

Detroitin esikaupunkialueella suomensuuisessa suurperheessä kasvanut Pylväinen, 23, onkin opiskellut suomeksi lähinnä rukouksia. Isä meidän lähtee ulkomuistista.

Pylväisen esikoisromaani *We Sinners* julkaistiin pari viikkoa sitten Yhdysvalloissa. Sitä on kiiteltu. Amazon.com valitsi sen elokuun kirjatärppiliställeen, ja maineikas Harper's-lehti julkaisi otteen siitä elokuun numerossaan.

”Täällä mediassa kerrotaan todella harvoin mitään Suomesta. Luulen, että osin siksi kirjaan tartuttiin niin nopeasti. Siinä on eksotiikkaa”, Pylväinen arvelee.

Kirja kertoo amerikkansuomalaisesta Rovaniemen lestadiolaisperheestä tämän päivän Yhdysvalloissa. Heitä koettelevat uskonkriisit, rikkoutuvat perhesiteet ja sulkeutuneen yhteisön paineet.

Pylväinen on itse jättänyt taakseen samanlaisen perheen ja elämän, johon romaani sijoittuu.

Pohjoisamerikkalaisessa lestadiolaisyhteisössä kaikilla on suomalainen sukunimi, ja seurakunnan virsikirjat ovat sekä suomeksi että englanniksi. Nuorille on tarjolla stipendejä lestadiolaisiin opistoihin Suomessa.

KUN PYLVÄINEN oli lapsi, hän ei uskaltanut kertoa ihmisille uskonnostaan, kotioloistaan eikä seitsemästä sisaruksestaan. Vanhoillestadiolaiset eivät saa muun muassa tanssia, meikata eivätkä katsoa televisiota.

Michiganissa talvet olivat hyisiä, ja lestadiolaiset asuivat harvas-

sa. Koulussa Pylväinen yritti parhaansa mukaan esittää samanlaista kuin muut.

”Jouduin valehtelemaan, että olin katsonut tv-ohjelmia. Myöhemmin oli pakko alkaa kertoa ihmisille, kuka oikeasti olen ja mihin uskon. Se oli kamala hetki.”

Kohtaaminen on myös *We Sinnersissä*. Brita, yksi Rovaniemen perheen yhdeksästä sisaruksesta, on ihastunut koulukaveriinsa. Kun poika pyytää häntä koulun tanssiin, Brita joutuu tunnustamaan, että uskonto kieltää tanssimisen. Poika käynnistää koulussa huhun, että Brita on aivopesty.

”Jouduin valehtelemaan, että olin katsonut tv-ohjelmia.”

”Luulen, että se on monille lestadiolaisille tuttu kokemus.”

Lestadiolaisuus on Yhdysvalloissa pieni ja vähän tunnettu uskonto. Vanhoillestadiolaiseen Laestadian Lutheran Churchiin kuuluu 29 seurakuntaa ympäri Kanadaa ja Yhdysvaltoja, Alaskasta Floridaan. Uskonto levisi Pohjois-Amerikkaan 1800-luvun lopussa pohjoismaisten siirtolaisten mukana.

Pylväisen mukaan lestadiolaisiin suhtaudutaan Yhdysvalloissa kuten mormoneihin ja amisseihin. Heitä pidetään ulkopuolisina, jopa uskonnollisen oikeiston parissa.

”Samat naamat, jotka mediassa edustavat kristittyä oikeistoa, pitävät lestadiolaisperheitä hulluina”, Pylväinen sanoo.

We Sinnersin Ro-

vaniemen-perhekin istuu huonosti ympäristöönsä. He ovat juroja, jyrkkiä ja melankolisia. Siis hyvin suomalaisia.

SUOMEEN, lestadiolaisten maahan, Pylväinen matkusti ensi kertaa 15-vuotiaana. Hän kävi suvisuoroilla Petäjävvedellä ja liikutui kokemastaan.

”Oli ihmeellistä olla niin monien kaltaisten kanssa. Ihmisten, jotka näyttävät ihan minulta!”

Lestadiolaiset sukuhaarat suosivat keskinäisiä avioliittoja. Sen ansiosta myös pohjoisamerikkalainen yhteisö on pysynyt lähes kokonaan suomalaisena. Pylväinen itse on neljännen polven suomalainen. Suvisuoroilla Yhdysvalloissa Pylväinen pelasi peliä, jossa hän muiden nuorten kanssa yritti arvata, mitä kautta kukin oli toisilleen sukua.

Verisiteet, yhteinen usko, omat säännöt ja suomalainen tausta liittävät kaikki Pohjois-Amerikan lestadiolaiset tiiviisti yhteen. Laestadian Lutheran Churchilla on jopa oma pieni puhelinluettelo, josta löytyvät kaikki seurakuntien jäsenet osavaltioittain.

Sulkeutuneessa yhteisössä on hyvät puolensa, Pylväisen kertoo. Se tarjoaa turvan, jollaista ei helposti löydy nykyaikaisesta yhteiskunnasta. Yhteisön jäsenelle henkilökohtaisen uskon menettäminen merkitsee käytännössä koko entisen elämän hylkäämistä. Nimi poistetaan puhelinluettelosta.

Kun Pylväinen itse lähti yhteisöstä, hän ajatteli kuolemaa. ”Kun lestadiolainen kuolee,

”Oma elämäni olikin todella dramaattista.”

hänen nimensä kuulutetaan joka ikisessä seurakunnassa kautta maan. Kun lähdin, ajattelin, että sadat tuntemattomat eivät nouse kunnioittamaan minua kun kuolen.”

NYKYÄÄN Pylväinen asuu New Yorkin Brooklynissa samoilla kulmilla muun muassa Paul Austerin, Martin Amisin ja Jonathan Safran Foerin kanssa. Hänen ystävänsä ovat kuvataitelijoita ja kirjoittajia.

Pylväinen ei koskaan unelmoinut kirjailijaksi ryhtymisestä, vaikka on aina ollut kova lukemaan. ”Se oli hienoa lestadiolaisessa lapsuudessa. Ei ollut televisiota.”

Yliopistossa hän päätyi luovan kirjoittamisen kurssille opiskellessaan lääketiedettä. Toisin kuin muut kurssilaiset, Pylväinen tiesi tarkalleen, mistä hän halusi kirjoittaa: Jumalasta ja uskovista.

”Halusin tehdä Jumalasta aiheena jotain koskettavaa ja kuohuttavaa väsyttävää ja opettavaisen sijaan. Minusta lestadiolaisille Jumala on dramaattinen asia. Aloin tajuta, että oma elämäni, joka oli minun itseni mielestä ollut tyl-

sää, olikin kaiken teennäisen perheonnen alla ollut todella dramaattista.”

Parhaillaan Pylväinen työskentelee 1800-luvun puoliväliin Ruotsin Lappiin sijoitettavaa romaania *End of Drum Time*. Se käsittelee lestadiolaisen uskon alkuperää.

Vaikka Pohjois-Amerikan lestadiolaiset arvostavat suomalaisia juuriaan, kysymys uskonnon alkuperästä ei Pylväisen mukaan kiinnosta heitä lainkaan.

”Tiesimme, että meitä kutsuttiin lestadiolaisiksi, koska oli pappi nimeltä Lars Levi Lestadius, joka saarnasi Martti Lutherin oppeja. Siinä kaikki.”

Pylväinen itse on alkanut syventyä aiheeseen. Taannoisella Lapin-vierailullaan hän haastatteli saamelaisia samaaneja ja vieraili kirkoissa, joissa Lestadius on saarnannut. Hän kävi myös Norjan Koutokeinossa, jossa Lestadiusen puheista hurmaantuneet saamelaiset kapinoivat viranomaisia vastaan 1852.

”Löysin uskomattomia asioita. Tajusin, että tämä alue ja 1800-luku ovat kultakaivoksia romaanimateriaalille.”

Matti Koskinen

Hanna Pylväisen: *We Sinners* (Henry Holt), 19 e. 208 s.

Linda Line EXPRESS

KOLMAS MATKUSTAA ILMAISEKSI!

2=3

Tarjous hyvien ystäville - yhden-suuntainen matka alkaen 18,80€ ja meno-paluu 37,60€. Aikuisille meno alkaen 22,30€ ja meno-paluu alkaen 39,40€. Lippu tulee lunastaa päivää ennen matkaa.

www.lindaline.fi
0600 0668970
(1,64 €/puhelu+pvm/mpm)

Kaikkein nopein meritie Tallinnan keskustaan